

Wojewódzki Urząd Pracy
w Szczecinie

KIEROWCA SAMOCHODU OSOBOWEGO

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Szczecinie

ul. A. Mickiewicza 41
70-383 Szczecin
tel. 0-91 42 56 126, 0-91 42 56 128
fax 0-91 42 56 125
e-mail: cipkz-szczecin@wup.pl

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Koszalinie

ul. Słowiańska 15A (IV piętro)
75-846 Koszalin
tel. 094 342 66 93, 346-25-37, 344-50-50
tel./fax 344-50-43
e-mail: cipkz-koszalin@wup.pl

Kierowca samochodu osobowego

Kierowca samochodu osobowego prowadzi samochody osobowe i inne pojazdy, z wyjątkiem autobusów i motocykli, o dopuszczalnej masie całkowitej nie przekraczającej 3,5 tony, z przyczepą lekką lub bez przyczepy, przewożąc osoby lub towar. Wykonuje czynności kontrolno-obsługowe i konserwacyjne, usuwa różnorodne usterki w pojazdach, przestrzega przepisów ustawy "Prawo o ruchu drogowym".

Zadania i czynności robocze

Podstawowym wymaganiem w tym zawodzie jest posiadanie prawa jazdy kategorii B oraz aktualnych badań lekarskich i psychologicznych. Głównym celem kierowcy samochodu osobowego jest bezpieczny transport ludzi lub towarów. Dlatego kierowca musi znać i stosować przepisy prawa o ruchu drogowym, znać budowę kierowanego samochodu osobowego i kontrolować jego stan techniczny.

Zadania zawodowe:

- sprawdzanie stanu technicznego samochodu do przewozu osób, tj.: prawidłowości działania sygnału dźwiękowego, kierunkowskazów, oświetlenia zewnętrznego i wewnętrznego, hamulców, stanu ogumienia, wyposażenia samochodu w trójkąt ostrzegawczy, gaśnicę oraz w apteczkę pierwszej pomocy;
- w samochodzie do przewozu towaru dodatkowo sprawdzanie rozmieszczenia i zamocowania ładunku na skrzyni ładunkowej, zapięcia burt skrzyni ładunkowej;
- sprawdzanie połączenia przyczepy z pojazdem ciągnącym, zapięcia burt skrzyni ładunkowej przyczepy, rozmieszczenia i zamocowania ładunku na przyczepie;
- przygotowywanie kierowcy i pasażerów do jazdy, tj.: ustawianie fotela kierowcy, ustawianie lusterek, zapięcie pasów bezpieczeństwa przez kierowcę i pasażerów;
- dbanie o bezpieczeństwo własne, przewożonych pasażerów, przewożonego ładunku oraz użytkowników drogi przez rygorystyczne przestrzeganie "Prawa o ruchu drogowym", ze szczególnym zwracaniem uwagi na przepisy ruchu drogowego, znaki i sygnały drogowe, warunki jazdy, stan techniczny pojazdu;
- wykonywanie czynności kontrolno-obsługowych zgodnie z instrukcją obsługi użytkowanego pojazdu;

- wykonywanie prostych prac konserwacyjnych, mycie i czyszczenie pojazdu, dbanie o estetyczny wygląd pojazdu;
- utrzymywanie pojazdu w dobrym stanie technicznym, aby korzystanie z niego: nie zakłócało spokoju publicznego przez nadmierny hałas, nie powodowało wydzielania szkodliwych substancji w stopniu przekraczającym poziom określony w przepisach szczegółowych, nie powodowało niszczenia drogi;
- usuwanie usterek pojazdu samochodowego, powstałych podczas jazdy, np.: wymiana uszkodzonego koła, przepalonej żarówki, paska klinowego, bezpieczników, z zachowaniem wymogów bhp i ppoż.;
- udzielanie pomocy przedlekarskiej ofiarom wypadków drogowych;
- przestrzeganie stosowania odpowiednich przerw podczas długotrwałej jazdy;
- zabezpieczanie pojazdu przed kradzieżą, uruchomieniem i użytkowaniem przez osoby nieupoważnione;
- przekazywanie pojazdów do badań technicznych we właściwym terminie, terminowe opłacanie składek OC;
- prowadzenie pojazdów zgodnie z uprawnieniami potwierdzonymi w prawie jazdy (kategoria B)

Środowisko pracy

materialne środowisko pracy

Kierowca większą część czasu spędza w kabinie środka transportu a temperatura, hałas, drgania czy oświetlenie zależą wyłącznie od stanu technicznego pojazdu. Im nowocześniejszy pojazd tym lepsze warunki pracy.

Z zawodem związanych jest szereg zagrożeń: długie pozostawanie w pozycji siedzącej może powodować choroby układu kostno-stawowego, drgania mogą wywołać powstanie zespołu wibracyjnego, przebywanie w źle ogrzanej kabinie może być przyczyną przeziębień, uczestnictwo w ruchu drogowym może być przyczyną utraty zdrowia lub życia (wypadki drogowe) i uciążliwości: hałas uliczny, spaliny samochodowe, jazda w "korkach" miejskich, monotonia rutynowych czynności przy jednoczesnym skupieniu uwagi na warunkach drogowych, konieczność częstego, długiego przebywania poza domem.

społeczne środowisko pracy

Praca kierowcy samochodu osobowego to bardzo częste kontakty z ludźmi - zewnętrzne z odbiorcami usług, tj. klientami i pasażerami oraz wewnętrzne w macierzystej firmie, sprowadzające się do współpracy. Częste kontakty z ludźmi niosą ryzyko konfliktów zwłaszcza w sytuacjach awarii pojazdu czy zablokowania drożności drogi. Kierowca zazwyczaj porozumiewa się ustnie, czasami pisemnie lub przy pomocy telefonu. Praca kierowcy ma charakter indywidualny, sam odpowiada za jej sprawny i bezpieczny przebieg podejmując decyzje, od których zależy los jego i przewożonych klientów lub towaru.

organizacyjne środowisko pracy

Praca kierowcy to przemieszczanie się na dużych i małych odległościach. Jej organizacja zależy od specyfiki firmy, chociaż czas prowadzenia pojazdu jest dla wszystkich kierowców taki sam i wnosi maksymalnie 9 godzin jazdy na dobę. Kierowcy samochodu osobowego pracują w stałych godzinach w systemie zmianowym bądź nie (w dni powszednie i święta). Konieczność pracy w dzień i nocy może doprowadzić do zaburzeń widzenia.

Chociaż praca kierowcy nie jest stale bezpośrednio nadzorowana, to specyficzną kontrolę nad jej wykonaniem pełnią przepisy ruchu drogowego, szczegółowe przepisy dotyczące transportu osób i mienia, a bezpośrednio policjanci patrolujący drogi, sprawdzający stan techniczny pojazdów czy odbiorcy usług transportowych.

Kierowca jest odpowiedzialny za prowadzony pojazd i jego wyposażenie, bezpieczeństwo przewożonego towaru lub ludzi. Ponosi odpowiedzialność finansową za przewożony towar i zawodową tzn. istnieje możliwość odbioru prawa wykonywania zawodu np. po spowodowaniu wypadku. Na tym stanowisku pracy obowiązuje schludny ubiór lub strój firmowy.

Wymagania psychologiczne

Podstawowe wymagania psychologiczne to prawidłowa ostrość wzroku, rozróżnianie barw, widzenie stereoskopowe umożliwiające ocenę odległości, dobre widzenie o zmierzchu, prawidłowe rozróżnianie natężenia i wysokości dźwięków, zmysł równowagi, prawidłowe powonienie. Nieodzowna jest również koordynacja wzrokowo-ruchowa pozwalająca na jednoczesną obserwację drogi i manewrowanie pojazdem, zręczności rąk, czucia dotykowego – odczuwania ucisku, drgań itp.

Od każdego kierowcy wymaga się dodatkowo szybkiego refleksu, spostrzegawczości, zdolności koncentracji jak i podzielności uwagi, czyli umiejętności śledzenia kilku bodźców jednocześnie.

Praca w tym zawodzie wymaga wysokiej odporności emocjonalnej - samokontroli zarówno podczas jazdy tzw. "zimna krew" jak i w kontaktach z innymi ludźmi.

Dobrze, jeśli osoba na tym stanowisku pracy szybko nawiązuje kontakty, jest przyjacielska i uprzejma w stosunku do innych. Powinna być wytrwała i cierpliwa, umieć podporządkować się przepisom. Osoba pracująca w tym zawodzie powinna być odpowiedzialna, nigdy nie ryzykować brawurowych manewrów, aby nie narażać siebie i innych na utratę zdrowia lub życia. Chociaż każdy człowiek po zdaniu egzaminu z prawa jazdy może być kierowcą, nie znaczy to jednak, że będzie wykonywać tę czynność jako zawód.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Praca kierowcy należy do średnio ciężkich ze względu na obciążenia fizyczne. Z kolei ze względu na obciążenia psychiczne związane z odpowiedzialnością za bezpieczeństwo przewożonych ludzi lub towarów uznaje się za dosyć ciężką. Od osób wykonujących ten zawód wymaga się szczególnie dużej sprawności narządu wzroku, narządu słuchu oraz zmysłu równowagi.

Kierowca jest narażony w swojej pracy na zanieczyszczenia spalinami, hałas i drgania. Wykonywanie pracy głównie w pozycji siedzącej może powodować przewlekłe choroby narządu ruchu. Hałas i wibracje narażają go na uszkodzenie słuchu, zespół wibracyjny, a konieczność wykonywania pracy w dzień i w nocy może doprowadzić do zaburzeń widzenia.

Kierowca jest narażony szczególnie na utratę życia lub zdrowia z przyczyn kolizji drogowych oraz mienia – kradzieże i napady.

Przeciwwskazaniem bezwzględnym do wykonywania tego zawodu jest brak widzenia obuocznego, niedosłyszenie, dysfunkcja kończyn górnych i dolnych oraz choroba psychiczna, cukrzyca i padaczka.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Do wykonywania zawodu kierowcy wystarczy posiadać wykształcenie na poziomie zasadniczym, prawo jazdy kat. B oraz dodatkowe uprawnienia np. od taksówkarza zdanego egzaminu z topografii miasta i pozytywną opinię z badań lekarskich i psychologicznych.

Od kierowców wymaga się pozytywnych wyników ogólnych badań lekarskich oraz dodatkowo laryngologicznych i okulistycznych. W badaniach psychologicznych sprawdza się poziom inteligencji, spostrzegawczość, refleks, koordynację ruchu, rozdzielność uwagi.

Możliwości zatrudnienia oraz płace

Kierowca samochodu osobowego może podejmować pracę w przedsiębiorstwie transportu miejskiego i komunikacji dalekobieżnej. Możliwe jest także podjęcie pracy w zawodzie na własny rachunek. Może on być zatrudniony na stanowiskach związanych z transportem jako kierowca samochodu osobowego, pojazdu uprzywilejowanego lub dyspozytor ruchu.

Według badania internetowego przeprowadzonego przez Sedlak&Sedlak przeciętne wynagrodzenie w tej grupie zawodowej wynosiło 2900,00 zł (najniższe wynagrodzenie wynosiło 1500,00 zł, najwyższe 7500,00 zł); dane za rok 2007.

Zawody pokrewne

Inne nazwy zawodu: szofer, taksówkarz

kierowca autobusu

kierowca samochodu ciężarowego

operator samojezdnych maszyn rolniczych i leśnych

Źródła:

Przewodnik po zawodach, wydanie II; www.psz.praca.gov.pl;

www.stat.gov.pl; www.pracuj.pl; www.wynagrodzenia.pl

Materiał opracowany przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Filii WUP w Koszalinie